

retten til alle de Arealer af Fælleden, som ere noget rigtig værd, og at der tilbage for Staten er blevet de Arealer, som ere mindst værd, og paa hvilke der tilmed hviler ret store Klausuler med Hensyn til Bebyggelsen af dem. Jeg synes, at Borgmester Borup i sjælden Grad har klaret denne Sag til Fordel for Københavns Kommune. For Staten forekommer det mig at have været en meget daarlig Handel, som her er gjort. Men det har for saa vidt den Interesse, at det for os, som have beskæftiget os med denne Sag, er ganske klart, at det ikke kan hjælpe, at vi nu begynde paa at røre ved denne Sag igen og ville søge at skaffe Hospitalet en anden Grund. Det kan endnu mindre hjælpe, at vi søge at forhandle om, hvorvidt Hospitalet kan bygges paa den nuværende Grund. Dette har der været ført gentagne og grundige Forhandlinger om, og hver Gang der har været forhandlet desangaaende, har det vist sig, at det ikke har ført til noget Resultat. Det er ganske vist sørgeligt, forekommer det mig, at man, naar man skal skride til Anlægget af et saa stort Foretagende, saa maa skride til det under saadanne Betingelser, som der nu er Tale om, saa at der efter min Formening ikke er tilstrækkelig Mulighed for at foretage de Udvidelser, som et saadant Hospital vil kræve i Fremtiden. Men saadan som Planen er forelagt nu, er der dog langt mere Mulighed for Udvidelsen, end der har været tidligere, og i alt Fald er det jo ret umuligt at tage Fælledsspørgsmaalet op igen og skaffe mere Plads paa anden Maade. Jeg tror derfor, at man bør gaa ud fra det Grundlag, hvorpaa dette Lovforslag er forelagt, og sige: vi have ikke andet Valg, vi ere nødte til at bygge Hospitalet paa denne Grund og bygge det væsentlig saaledes, som det er forelagt i Lovforslaget. Naar man ser paa Lovforslaget, er der jo ogsaa enkelte Ting, som forundre en noget. Da Forslaget blev forelagt første Gang i 1888—89, var det som sagt en meget stor Plan, en Plan, som skulde omfatte et Hospital paa 1000 Senge, alle Institutternes Flytning osv., og spænde over et Grundareal af 35 Tdr. Land. Da kostede Hospitalet 5,420,000 Kr., men nu ser man, at da det saa blev forelagt næste Gang i 1889—90, var det

steget med 400,000 Kr.; da kostede det 5,800,000 Kr. Da det blev forelagt 1900 kostede det 6,476,000 Kr., og nu koster det med Montering ca. 8 Mill. Kr. Alene af den Grund kunde der være god Anledning for Rigsdagen til at skynde sig med at vedtage dette Forslag. Det viser sig, at hver Gang det bliver forelagt, stiger Udgiften i høj Grad jeg er ganske sikker paa, at hvis vi ikke faa dette Forslag vedtaget i Aar bliver det 1 Mill. Kr. dyrere til næste Aar; det kunde jo tale meget for, at vi vedtog Forslaget. Og ligesom det gaar med Anlægssummen, saaledes gaar det ogsaa med Summen til Driften. Fra 1900 og til nu ere de Udgifter, der skulle anvendes til Driften af Hospitalet, stegne med 100,000 Kr. aarlig, og hvis vi vente til næste Aar, bliver det rimeligvis 50,000 Kr. dyrere. Det er ikke i nogen Henseende nogen Bebrejdelse mod den højtærede Kultusminister, jeg fremsætter. Det er nu en Gang Naturens Orden, at den Art Krav stiger Aar for Aar, og at de blive højere og højere, og derfor kunde der være Grund til, at det nu gik i Orden med at faa det vedtaget. Det var et kort Overblik over Hospitalets Flyttehistorie, jeg her har givet. Der kunde være megen Grund til at gaa en Del i Detailler med Hensyn til denne Sag, men da det jo er noget, som nærmere hører til en Udvalgsbehandling, skal jeg ikke komme mere ind derpaa. Hvad selve Forslaget angaar, forekommer det mig, som jeg allerede har sagt, at det i mange Henseender frembyder store Fordele i Sammenligning med de tidligere Forslag. Der er først og fremmest dette, at Forslaget omfatter mere end det Forslag, der blev fremlagt i Samlingen 1900—01. Dernæst er der en Del Institutioner, der blive flyttede med, og forskellige andre Forandringer, som ere foretagne i Forslaget. Jeg skal fremhæve, at det forekommer mig særdeles heldigt at kalde Hospitalet et Righospital. Deri ligger, at det er et Hospital for hele Landet, hele Riget. Og samtidig er der truffet den Bestemmelse, at det optager Patienter fra hele Landet. Det er nemlig saa, at hidtil har det været saaledes ifølge Fundatsen, at enhver Patient her i København, der ikke havde Midler dertil, kunde blive indlagt gratis